

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 652

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 11 iulie 2025

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 296 din 29 mai 2025 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative	2–8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 204 din 26 mai 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	9–14
ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI	
19. — Circulară privind lansarea în circuitul numismatic a unei monede din aur cu tema <i>200 de ani de la nașterea Elenei Cuza</i>	15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 296

din 29 mai 2025

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scântei	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simina-Elena Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluținarea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, obiecție formulată de Președintele interimar al României, domnul Ilie Bolojan.

2. Sesiizarea de neconstituționalitate a fost transmisă cu Adresa nr. 2CP1/415 din 25 aprilie 2025, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 4.732 din 25 aprilie 2025 și constituie obiectul Dosarului nr. 1.665AI/2025.

3. În motivarea obiecției de neconstituționalitate se susține, în esență, că legea criticată contravine principiului bicameralismului și principiului legalității, astfel cum acestea sunt consacrate de art. 1 alin. (5), art. 61 alin. (2), art. 73 alin. (3) lit. m), art. 75 și art. 76 alin. (1) și (2), art. 136 și art. 147 alin. (4) din Constituție.

4. Prin legea criticată a fost aprobată Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73/2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, prin care au fost modificate dispozițiile Codului administrativ referitoare la echivalarea funcțiilor publice specifice cu funcțiile publice generale, în sensul transformării funcțiilor de șef birou în funcții de șef serviciu, respectiv a funcțiilor de șef serviciu în funcții de director în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții. Intervenția legislativă a fost generată, pe de o parte, de intrarea în vigoare a Legii nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung, care a desființat funcția publică de conducere de șef birou, și, pe de altă parte, de reorganizarea inspectoratelor județene de stat în construcții, prin echivalarea funcției publice de inspector-șef județean cu funcția publică generală de conducere de șef serviciu.

5. Totodată, prin același act normativ criticat, art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale

și pentru modificarea și completarea unor acte normative a fost completat cu două noi alineate vizând gestionarea participațiilor statului la societățile din domeniul energiei prevăzute de art. 2 alin. (7) din această ordonanță, precum și instituirea unor reguli privind transferul de acțiuni deținute de statul român din administrarea Ministerului Energiei în administrarea unei instituții publice, transfer aprobat de Guvern, prin hotărâre. În viziunea inițiatorului, se creează cadrul necesar pentru realizarea unor transferuri de acțiuni într-un mod organizat și eficient, permițând adaptarea rapidă la schimbările necesare în administrarea participațiilor statului, în funcție de contextul economic și strategic al momentului.

6. Procesul legislativ de adoptare a legii criticate este marcat de adoptarea propunerii legislative de către Senat, în calitate de primă Cameră sesizată, fără modificări și completări, în timp ce Camera Deputaților a introdus trei amendamente și a adoptat legea definitiv.

7. Dintre cele trei amendamente, două sunt justificate prin rațiuni de tehnică legislativă, însă al treilea vizează modificarea art. 364 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, care reglementează excepțiile de la regulile privind procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat. Amendamentul introdus de Camera Deputaților instituie un drept de preempțiune la cumpărarea terenurilor proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale și pentru titularii de licențe ori permise de exploatare care desfășoară activități miniere pe respectivele terenuri.

8. Introducerea acestui amendament sub forma articolului unic din legea criticată a fost motivată de faptul că situația titularilor licențelor sau permiselor de exploatare care desfășoară activități de exploatare minieră este similară cu cea a constructorilor de bună-credință care au ridicat construcții pe terenurile din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, categorie care, la rândul său, beneficiază în prezent de un drept de preempțiune la cumpărare pentru terenurile pe care au construit, cu exceptarea acestor vânzări de la procedura de licitație publică.

9. Or, instituirea unui nou drept de preempțiune pentru titularii de licențe sau permise de exploatare miniere, circumscris domeniului regulilor privind exercitarea dreptului de proprietate privată a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, nu are legătură și nici nu reprezintă un domeniu conex cu obiectul de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024, și anume echivalarea unor funcții publice din cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții, respectiv gestionarea acțiunilor statului la societățile prevăzute de art. 2 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020. Modificările aduse au scopuri diferite, iar instituirea lor afectează unicitatea reglementării în materie, ca exigență a tehnicii legislative stabilită de prevederile art. 14 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

10. Curtea Constituțională are o bogată jurisprudență prin care a valorificat normele de tehnică legislativă statuând că prin respectarea acestora se asigură sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ, caracteristici care, la rândul lor, concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare (Decizia nr. 732 din 16 decembrie 2014 și Decizia nr. 30 din 27 ianuarie 2016).

11. Totodată, Curtea Constituțională a arătat că prin completarea unui proiect de lege cu alte norme, străine de obiectul de reglementare și de scopul urmărit de inițiatori, se creează în mod deliberat un act normativ eterogen, fără unitate normativă și conceptuală, care vizează relații sociale variate, în contradicție cu principiul legalității și al securității juridice (Decizia nr. 421 din 28 septembrie 2022, paragraful 47).

12. Autorul sesizării consideră că aceste considerente de principiu extrase din jurisprudența constituțională sunt aplicabile *mutatis mutandis* și în cazul prezentei legi deduse controlului de constituționalitate.

13. Astfel, modificările care nu se circumscriu reglementărilor avute în vedere de prima Cameră sesizată, care a adoptat o formă identică cu cea a inițiatorului, extind în mod nejustificat sfera de reglementare a legii și modifică scopul și domeniul său de aplicare. O astfel de intervenție, fără nicio conexiune logică cu obiectul inițial de reglementare, contravine art. 1 alin. (5) din Constituție în dimensiunea sa referitoare la previzibilitatea legii și la respectarea principiului securității juridice.

14. Dintr-o altă perspectivă, prin modificările aduse de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, se încalcă și principiul bicameralismului, consacrat de art. 61 alin. (2) și art. 75 din Constituție, astfel cum a fost dezvoltat în jurisprudența prin care instanța de contencios constituțional a stabilit și criteriile esențiale care, îndeplinite cumulativ, configurează cazurile de încălcare a principiului bicameralismului, și anume: deturnarea scopului inițial al legii de la finalitatea urmărită de inițiator, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, pe de o parte, și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului (deciziile nr. 710 din 6 mai 2009, nr. 413 din 14 aprilie 2010, nr. 1533 din 28 noiembrie 2011, nr. 1 din 11 ianuarie 2012, nr. 624 din 26 octombrie 2016, nr. 62 din 13 februarie 2018 sau nr. 3 din 13 ianuarie 2021).

15. Din perspectiva scopului original al propunerii legislative, se arată că acesta vizează, potrivit expunerii de motive, echivalarea unor funcții publice specifice cu funcțiile publice generale din cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții și crearea cadrului normativ necesar realizării unor transferuri de acțiuni deținute de statul român într-un mod organizat și eficient, permițând astfel adaptarea rapidă la schimbările necesare în administrarea participațiilor statului, în funcție de contextul economic și strategic al momentului. Așadar, obiectivul inițiatorului, însușit de Senat prin adoptarea tacită a formei depuse de acesta, a fost intervenția asupra Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ — dar strict din perspectiva echivalării funcțiilor respective — și, respectiv, asupra Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 212/2020. Or, faptul că cea de-a doua Cameră a intervenit tot asupra Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 nu înseamnă că este respectat scopul inițial al legii, în sensul de voință politică a autorilor propunerii legislative sau de filosofie, de concepție originală a actului normativ, întrucât domeniul regulilor privind exercitarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, cu stabilirea modalităților de exercitare a dreptului de proprietate privată, a

regulilor speciale privind procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat și a excepțiilor de la aceste reguli, nu are vreo legătură cu echivalarea funcțiilor publice.

16. Cât privește condiția referitoare la existența unor deosebiri substanțiale de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, se arată că în Camera decizională a fost adoptat un amendament într-un domeniu nou, neavut în vedere nici de inițiatori, nici de prima Cameră, domeniu cu un impact semnificativ asupra exercitării dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale.

17. Astfel, regimul juridic al activităților miniere este reglementat în prezent de Legea minelor nr. 85/2003, care prevede în detaliu dobândirea folosinței și accesul la terenurile pe care se efectuează activități miniere, regimul de punere în valoare a resurselor minerale, drepturile și obligațiile titularilor de licențe sau permise de exploatare și alte reglementări relevante care alcătuiesc, în ansamblul lor, regimul juridic special al acestui tip de activități.

18. Potrivit art. 364 alin. (3) din Codul administrativ, alte excepții de la procedura licitației publice se pot stabili prin legi speciale. Or, excepțiile de la regulile privind procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat au fost reglementate în mod strict și limitativ, legiuitorul asigurând în acest fel o protecție suplimentară a proprietății private a statului și o garanție izvorâtă din art. 136 din Constituție. Autorul sesizării susține că regimul juridic distinct, impactul unei astfel de modificări, domeniul în care aceasta intervine, derogarea de la procedurile licitației publice sunt tot atâtea argumente în favoarea existenței unor deosebiri substanțiale între forma inițiatorilor, adoptată tacit de Senat, și cea adoptată de Camera Deputaților.

19. Referitor la al treilea criteriu enumerat în analiza respectării principiului bicameralismului, se susține că există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două camere ale Parlamentului, întrucât forma adoptată de Camera decizională cuprinde un articol suplimentar față de forma inițiatorilor și a Senatului. Nu este însă important numărul articolelor modificate sau completate, sub aspect cantitativ, ci importantă este substanța reglementării, Curtea Constituțională reținând, de exemplu, prin Decizia nr. 62 din 13 februarie 2018, existența unei configurații semnificativ diferite chiar și în situația în care o propunere legislativă adoptată de Camera de reflecție cuprindea un articol, iar forma adoptată de Camera decizională cuprindea două articole.

20. În concluzie, se apreciază că legea dedusă controlului de constituționalitate încalcă, prin modul de adoptare, principiul bicameralismului.

21. Cât privește neconformitatea aceleiași legi față de exigențele cuprinse în art. 73 alin. (3) lit. m), art. 75 și art. 76 alin. (1) și (2), art. 136 și art. 147 alin. (4) din Constituție, se susține, în esență, că legea criticată a fost adoptată ca lege ordinară, deși, ca urmare a intervenției Camerei decizionale, care vizează regimul juridic general al proprietății, aceasta se plasează, în realitate, în domeniul legilor organice.

22. Legea criticată instituie un drept de preempțiune pentru titularii licențelor sau permiselor de exploatare asupra terenurilor pe care se desfășoară activități miniere pe bază de licență ori permis de exploatare. Acestui drept de preempțiune îi corespunde, în mod corelativ, obligația statului sau a unităților administrativ-teritoriale, după caz, în calitate de titulari ai dreptului de proprietate privată asupra terenurilor respective, de a-l respecta. Obligația vânzătorului de respectare a dreptului legal de preempțiune grevează asupra dreptului de proprietate ca modalitate de exercitare a prerogativei dispoziției. Dreptul de preempțiune reprezintă, așadar, o limită legală a dreptului de proprietate, iar ansamblul limitelor legale ale exercitării dreptului de proprietate asupra unui bun — prevăzute de Constituție, dar

și de acte normative cu forță inferioară — constituie regimul juridic al celui bun.

23. Plecând de la distincția operată în jurisprudența Curții Constituționale între regimul general al proprietății, care impune reglementarea prin lege organică, și regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate care pot fi stabilite prin legi ordinare, la fel ca unele modalități de transfer al dreptului de proprietate (Decizia nr. 432 din 5 octombrie 2022, paragraful 41), se arată că, în cazul de față, criteriul material este determinant pentru a stabili natura legii. Or, se apreciază, în acord cu jurisprudența menționată a Curții Constituționale, că o lege care va cuprinde condiții *ad validitatem* de transfer al dreptului de proprietate asupra unei categorii importante de terenuri aflate în proprietatea privată a statului sau a unității administrativ-teritoriale pe care se desfășoară activități miniere pe bază de licență ori permis de exploatare, condiții ce constau în obligația respectării dreptului de preempțiune, trebuie calificată ca o lege organică.

24. Indiferent de titularul dreptului de proprietate asupra lor, terenurile pe care se desfășoară activități miniere sunt supuse regimului de punere în valoare a resurselor minerale, neputându-se susține ideea că regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate în ceea ce le privește reprezintă o realitate juridică de o importanță redusă. Dimpotrivă, desfășurarea activităților miniere în baza unor licențe sau permise — ca ansamblu de lucrări privind prospecțiunea, explorarea, dezvoltarea, exploatarea, prepararea, prelucrarea, concentrarea, comercializarea produselor miniere, conservarea și închiderea minelor, inclusiv lucrările aferente de refacere și reabilitare a mediului —, care va permite achiziționarea terenurilor respective în condiții preferențiale, reprezintă aspecte ce evidențiază o valoare socială semnificativă atât anterior, cât și ulterior operațiunii de vânzare-cumpărare.

25. În plus, prin raportare la domeniul vizat, Legea minelor nr. 85/2003 a fost ea însăși adoptată ca lege organică, aceasta cuprinzând o serie de dispoziții față de care, aplicând criteriul material, se justifică din mai multe perspective o astfel de natură a legii.

26. De asemenea, chiar dispozițiile art. 355 din Codul administrativ stabilesc că bunurile care fac parte din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se află în circuitul civil și se supun regulilor prevăzute de Codul civil, dacă prin lege nu se prevede altfel. Or, dreptul comun în materia dreptului de preempțiune îl constituie dispozițiile Legii nr. 287/2009 privind Codul civil — lege organică —, iar exigențele de tehnică legislativă dispun că derogarea se poate face numai printr-un act normativ de nivel cel puțin egal cu cel al reglementării de bază, potrivit art. 63 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

27. Dintr-o altă perspectivă, instituirea unui drept de preempțiune pentru aceste terenuri implică și o derogare de la procedura de vânzare a terenurilor respective prin licitație publică, prin regula stabilită la art. 363 alin. (1) din Codul administrativ. Or, modalitatea de vânzare a bunurilor din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, în virtutea dreptului de dispoziție, reprezintă, de asemenea, un element al regimului general al proprietății, în conformitate cu art. 73 alin. (3) lit. m) și art. 136 din Constituție.

28. În privința unor modificări legislative care creează un regim diferit pentru o categorie importantă de terenuri, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că acest lucru poate crea o breșă semnificativă în aplicarea unitară a regimului juridic general al proprietății. Totodată, introducerea pentru prima dată în Camera decizională a unor reglementări suplimentare față de forma inițială a legii determină modificarea naturii juridice

a propunerii legislative în cursul procedurii parlamentare de legiferare, prin însuși conținutul său juridic și impactul creat în sfera regimului juridic al proprietății (Decizia nr. 432 din 5 octombrie 2022, paragrafele 45 și 46).

29. În cazul legii criticate, amendamentul adus în Camera Deputaților, Camera decizională, a produs acest efect și a transformat automat natura juridică inițială a legii, plasând-o în categoria legilor organice. Adoptarea legii ca lege ordinară s-a realizat, astfel, cu nesocotirea regimului juridic al legilor organice și a nesocotit, totodată, caracterul obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale, potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție. În același timp, normele juridice nou-introduse sunt lipsite de claritate, încălcând standardele de calitate a legii cuprinse în art. 1 alin. (5) din Constituție, deoarece nu rezultă în mod clar dacă de dreptul la preempțiune beneficiază toți titularii licențelor sau permiselor de exploatare ori doar cei care dețin construcții pe terenurile respective.

30. În conformitate cu dispozițiile art. 16 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, obiecția de neconstituționalitate a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a transmite punctele lor de vedere.

31. **Guvernul** apreciază că obiecția de neconstituționalitate este întemeiată. În ceea ce privește critica referitoare la principiul bicameralismului, se arată că, într-adevăr, Senatul a adoptat o formă a proiectului de lege ce viza doar aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024, fără alte modificări sau completări, în timp ce forma adoptată definitiv la Camera Deputaților a avut în vedere instituirea unui drept de preempțiune pentru titularii de licențe sau permise de exploatare miniere, circumscris domeniului regulilor privind exercitarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale. Or, această procedură de adoptare creează premisele unor vicii de neconstituționalitate în raport cu prevederile art. 61 alin. (2) și ale art. 75 din Constituție.

32. Totodată, legea criticată aduce în discuție și principiul unicității de reglementare, relevante fiind considerentele din jurisprudența în materie a Curții Constituționale, prin care s-a statuat, în esență, că procedura specială de aprobare a unei ordonanțe de urgență impune Parlamentului, la încuviințarea acesteia prin lege, să se limiteze la obiectul acesteia, fără a putea promova soluții legislative ce nu se circumscriu obiectului de reglementare al ordonanței sau nu sunt în legătură cu acesta. Aplicând aceste considerente la cauza de față, se consideră că actul normativ criticat a fost adoptat și cu încălcarea art. 115 alin. (7) și a art. 1 alin. (5) din Constituție.

33. Cu referire la incidența dispozițiilor art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție în sensul că legea criticată trebuia adoptată ca lege organică, și nu ca lege ordinară, Guvernul reiterează jurisprudența Curții Constituționale privind, în esență, rangul legii prin care se reglementează regimul juridic general al proprietății, publică sau privată, ori prin care pot fi modificate norme juridice de natura legii organice sau ordinare.

34. În sfârșit, în raport cu critica potrivit căreia modificările aduse asupra art. 364 alin. (1) și (2) din Codul administrativ prin legea atacată sunt lipsite de claritate și contrare standardelor de calitate a legii ce decurg din art. 1 alin. (5) din Constituție, sunt indicate și anumite considerente reținute prin deciziile în materie ale Curții Constituționale.

35. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au transmis punctele lor de vedere cu privire la obiecția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile

legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

36. Obiectul controlului de constituționalitate îl constituie Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, ce cuprinde următoarele prevederi:

„Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73 din 21 iunie 2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 25 iunie 2024, cu următoarele modificări:

— **Articolul I se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. I. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 364, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Prin excepție de la prevederile art. 363 alin. (1), în cazul vânzării unui teren aflat în proprietatea privată a statului sau a unității administrativ-teritoriale pe care sunt ridicate construcții sau se desfășoară activități miniere pe bază de licență ori permis de exploatare, constructorii de bună-credință ai acestora și titularii licențelor/permiselor de exploatare beneficiază de un drept de preempțiune la cumpărarea terenului aferent construcțiilor. Prețul de vânzare se stabilește pe baza unui raport de evaluare, aprobat de consiliul local sau județean, după caz.

(2) Proprietarii construcțiilor și titularii licențelor/permiselor de exploatare prevăzute la alin. (1) sunt notificați în termen de 15 zile asupra hotărârii consiliului local sau județean și își pot exprima opțiunea de cumpărare în termen de 15 zile de la primirea notificării.”

2. La anexa nr. 5¹, numărul curent 6 se modifică și va avea următorul cuprins: (...)»”.

37. Textele constituționale indicate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (3) și (5) referitoare la principiul securității juridice și principiul legalității, în componenta referitoare la exigențele de calitate a legii, ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 61 — *Rolul și structura (Parlamentului)* și ale art. 75 — *Sesizarea Camerelor*.

(1) Admisibilitatea obiecției de neconstituționalitate

38. În prealabil examinării obiecției de neconstituționalitate, Curtea Constituțională are obligația verificării condițiilor de admisibilitate a acesteia, prin prisma titularului dreptului de sesizare, a termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și a obiectului controlului de constituționalitate.

39. Dacă primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalei sale sesizări, cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează să fie cercetate în ordinea antereferită, iar constatarea neîndeplinirii uneia dintre ele are efecte dirimante, făcând inutilă analiza celorlalte condiții (Decizia nr. 66 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 213 din 9 martie 2018, paragraful 38).

40. Analizând obiecția de neconstituționalitate din perspectiva celor trei condiții de admisibilitate, Curtea constată

că aceasta îndeplinește condițiile prevăzute de art. 146 lit. a) teza întâi din Constituție.

41. Astfel, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, se reține că obiecția de neconstituționalitate este formulată de Președintele interimar al României, domnul Ilie-Gavril Bolojan. Cât privește competența Președintelui interimar al României de a sesiza Curtea Constituțională cu soluționarea unei obiecții de neconstituționalitate în temeiul art. 146 lit. a) din Constituție, Curtea observă că această atribuție nu se regăsește printre cele expres enumerate în art. 98 alin. (2) din Legea fundamentală, care se referă la atribuțiile pe care Președintele interimar nu le poate exercita pe durata interimatului funcției prezidențiale, ceea ce înseamnă că sesizarea este legal formulată.

42. Termenul în care poate fi sesizată instanța de contencios constituțional, potrivit art. 15 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, este de 5 zile de la data depunerii legii adoptate la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului, respectiv de 2 zile, începând de la același moment, dacă legea a fost adoptată în procedură de urgență. Aceste termene nu sunt însă incidente în ipoteza în care dreptul de sesizare este exercitat de Președintele României, căruia i se aplică prevederile art. 77 din Constituție, în sensul că acesta poate sesiza Curtea Constituțională pe durata termenului ipotetic stabilit de art. 77 alin. (1) și (3) pentru promulgarea legilor, și anume de 20 de zile, respectiv de 10 zile de la data primirii legii (a se vedea, cu privire la termenul de promulgare, Decizia nr. 67 din 21 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 223 din 13 martie 2018, paragraful 70).

43. Legea supusă controlului de constituționalitate *a priori* a fost adoptată în procedură de urgență la data de 8 aprilie 2025, depusă la secretarii generali ai celor două Camere ale Parlamentului la data de 14 aprilie 2025 și trimisă pentru promulgare Președintelui României la data de 16 aprilie 2025, care, în data de 28 aprilie 2025, a adresat Curții Constituționale prezenta sesizare înăuntrul termenului de promulgare de 20 de zile prevăzut de art. 77 alin. (1) din Constituție.

44. În sfârșit, cât privește obiectul sesizării, acesta este reprezentat de o lege adoptată și încă nepromulgată, încadrându-se în ipoteza normativă prevăzută de art. 146 lit. a) din Constituție și de art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992.

(2) Parcursul legislativ și soluțiile legislative preconizate

45. Proiectul de lege în cauză a fost adoptat de Senat, în calitate de primă Cameră sesizată, la data de 16 septembrie 2024 prin procedura adoptării tacite și de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, la data de 8 aprilie 2025.

46. Analizând comparativ formele adoptate de fiecare dintre cele două Camere ale Parlamentului, Curtea constată că forma Senatului este identică cu cea a inițiatorului proiectului de lege (Guvernul) și cuprinde un articol unic, de aprobare pură și simplă a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 25 iunie 2024.

47. Forma definitivă adoptată de Camera decizională aprobă ordonanța mai sus menționată cu o serie de modificări, care vizează, în esență, conținutul normativ al art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73/2024.

48. La rândul său, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73/2024, redactarea în prezent în vigoare, este structurată pe două articole, art. I și II.

49. Art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73/2024 vizează o anexă din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, publicată în Monitorul

Oficial al României, Partea I, nr. 555 din 5 iulie 2019, în sensul că dispune modificarea nr. crt. 6 din anexa nr. 51 — *Echivalarea funcțiilor publice specifice cu funcții publice generale din cadrul unor autorități și instituții publice* din Codul administrativ, punctul 6 din aceasta referindu-se la anumite funcții din cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții.

50. Art. II din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73/2024 a intervenit asupra unui alt act normativ, și anume Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1307 din 29 decembrie 2020, în sensul că a introdus în structura art. 2 al acestui act normativ două noi alineate, alineatele (71) și (72), texte care au următoarea redactare: „(71) *Exercitarea dreptului de proprietate privată a statului asupra acțiunilor societăților prevăzute la alin. (7) se supune dispozițiilor art. 362 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 5 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 88/1997 privind privatizarea societăților comerciale, aprobată prin Legea nr. 44/1998, cu modificările și completările ulterioare.* (72) *În aplicarea prevederilor alin. (71), orice transfer de acțiuni deținute de statul român din administrarea Ministerului Energiei în administrarea unei instituții publice implicate se realizează numai la propunerea justificată a Ministerului Energiei și se aprobă de Guvern, prin hotărâre.*”

51. Cu prilejul adoptării definitive a legii de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024, Camera Deputaților a operat o serie de intervenții legislative față de redactarea anterior adoptată de Senat, în sensul modificării art. I din ordonanța menționată, referitor la Codul administrativ. Modificarea de substanță vizează intervenția asupra art. 364 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, marcată prin noul art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73/2024, celelalte intervenții fiind operate pentru respectarea normelor de tehnică legislativă.

(3) Analiza criticilor de neconstituționalitate

52. În esență, autorul sesizării susține că prin amendamentul admis în Camera Deputaților la adoptarea definitivă a legii criticate, referitor la modificarea art. 364 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, prin care se stabilește acordarea dreptului de preempțiune în cazul vânzării unui teren proprietate privată a statului sau a unității administrativ-teritoriale pe care se desfășoară activități miniere titularilor licențelor/permiselor de exploatare ale acestor terenuri, a fost încălcat principiul bicameralismului, al unicității de reglementare și al legalității, legea fiind totodată adoptată în mod greșit ca lege ordinară, și nu organică.

53. Cu privire la principiul bicameralismului, Curtea reiterează că acesta se întemeiază pe dispozițiile art. 61 alin. (2) și ale art. 75 din Constituție și semnifică, în esență, că, indiferent de ordinea de sesizare a Camerelor Parlamentului, la elaborarea, dezbateră și adoptarea unei legi contribuie în mod specific ambele Camere ale Parlamentului, legea adoptată fiind opera întregului Parlament, privit ca unică autoritate legiuitoare a țării. Principiul bicameralismului nu înseamnă mimetism, în sensul că fiecare for legislativ ar fi obligat să adopte forme identice ale propunerii legislative supuse procedurii parlamentare de adoptare și că ar fi împiedicat să opereze orice modificare față de forma adoptată de prima Cameră, ci reprezintă expresia unicității autorității sale de reglementare, a loialității și a colaborării constituționale, astfel că fiecare Cameră parlamentară dispune, fiecare separat, dar și într-o modalitate interdependentă, de libertatea și autonomia proprie de reglementare.

54. Limitele principiului bicameralismului au fost stabilite pe calea jurisprudenței constituționale, Curtea Constituțională consacrand o serie de criterii esențiale pentru determinarea cazurilor în care prin procedura parlamentară se încalcă acest principiu, și anume: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului (criteriul de calitate, de substanță) și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere (criteriul cantitativ). Cu alte cuvinte, o Cameră parlamentară nu este limitată în activitatea sa de reglementare, însă contribuția sa legislativă trebuie să respecte și să se circumscrie, sub aspect calitativ, obiectului, scopului, intenției și filozofiei de reglementare avute în vedere la elaborarea propunerii legislative de către autorii acesteia, exprimată ca atare în expunerea de motive, iar sub aspect cantitativ, intervențiile operate să nu modifice în mod semnificativ configurația/structura inițială a actului normativ adoptat. În ipoteza în care în procesul legislativ una dintre Camere adoptă o dispoziție care, prin conținutul și natura sa, se înscrie în competența decizională a celeilalte Camere, Constituția prevede, la art. 75 alin. (4) și (5), așa-numita soluție a î ntoarcerii legii la respectiva Cameră, astfel încât acesteia din urmă să nu îi fie negat rolul de legislator (a se vedea, de exemplu, Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, Decizia nr. 404 din 6 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 16 iulie 2019, paragraful 77, sau Decizia nr. 421 din 28 septembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1048 din 28 octombrie 2022, paragraful 35).

55. Analizând comparativ formele legii criticate în prezenta cauză, astfel cum a fost adoptată de fiecare dintre cele două Camere ale Parlamentului, în lumina considerentelor principiale de mai sus, Curtea observă că, în procesul legislativ de adoptare a Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, Camera Deputaților a adoptat definitiv legea într-o formă diferită de cea adoptată de Senat.

56. Diferența specifică dintre cele două forme rezidă într-o serie de intervenții, dintre care una singură este de natură substanțială și vizează modificarea art. 364 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, în sensul introducerii unei excepții de la prevederile art. 363 alin. (1), prin care se acordă un drept de preempțiune, în cazul vânzării unui teren aflat pe proprietate privată a statului sau a unității administrativ-teritoriale pe care se desfășoară activități miniere, titularilor licențelor/permiselor de exploatare ale acestor terenuri.

57. Celelalte intervenții (trei) sunt de ordin formal și țin de respectarea tehnicilor de reglementare, având în vedere că, în urma introducerii soluției legislative de substanță mai sus menționate, a fost necesară reformularea părții introductive a art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73/2024 astfel încât în legea de aprobare art. I să fie structurat pe 2 puncte — pct. 1 cu referire la modificarea art. 364 alin. (1) și (2) și pct. 2 cu preluarea textului în prezent în vigoare din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73/2024 cu referire la modificarea anexei 51, nr. crt. 6 și a tabelului în formă nemodificată.

58. Dacă în ceea ce privește intervențiile impuse de normele de tehnică legislativă Curtea a reținut în jurisprudența sa că acestea nu ridică probleme de neconstituționalitate din perspectiva încălcării principiului bicameralismului, pentru intervențiile de substanță operate de Camera decizională trebuie verificată condiția existenței unei minime conexiuni sau legături

cu materia aflată în procedura de legiferare, astfel încât noua reglementare să se circumscrie, de principiu, obiectului avut în vedere de autorii inițiativei legislative (Decizia nr. 421 din 28 septembrie 2022, precitată, paragraful 46).

59. În acest sens, Curtea observă că forma adoptată tacit de Senat, identică cu aceea depusă de Guvern în calitate de inițiator al proiectului de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024, nu conține nicio reglementare proprie, ci se limitează la aprobarea pură și simplă a ordonanței menționate, fără a se decela astfel vreo intenție de reglementare a unor aspecte distincte față de cele deja cuprinse în forma în vigoare a ordonanței menționate.

60. Însă, în propria procedură de adoptare a aceluiași proiect de lege, Camera Deputaților a operat direct modificarea art. 364 alin. (1) și (2) din Codul administrativ și a introdus o nouă soluție legislativă, referitoare la crearea unei noi excepții de la regula cuprinsă în prezent la art. 363 alin. (1), potrivit căreia vânzarea bunurilor din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se face, ca regulă, prin licitație publică.

61. Astfel, în noua redactare a art. 364 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, ar beneficia de un drept de preempțiune, alături de constructorii de bună-credință ai unor construcții edificate pe terenul aflat în proprietatea privată a statului sau a unității administrativ-teritoriale, și titularii licențelor/permiselor de exploatare minieră a acestor terenuri. Or, instituirea unei noi categorii de beneficiari ai unui drept de preempțiune la vânzarea unor anumite terenuri aflate în proprietatea privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale nu are nicio legătură cu echivalarea unor funcții publice din cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții, materie ce face obiectul de reglementare al nr. crt. 6 din anexa nr. 51 — *Echivalarea funcțiilor publice specifice cu funcții publice generale din cadrul unor autorități și instituții publice* din Codul administrativ, astfel cum a fost modificată prin art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 73/2024.

62. Prin urmare, Camera Deputaților a legiferat în mod direct și exclusiv asupra unor aspecte străine de materia supusă aprobării prin legea criticată și care nu au făcut obiectul dezbaterii în prima Cameră, ceea ce echivalează cu nerespectarea principiului bicameralismului, consacrat de art. 61 alin. (2) și art. 75 din Constituție.

63. Autorul sesizării susține în critică și că soluția legislativă adoptată cu încălcarea principiului bicameralismului vizează, totodată, un domeniu cu un impact semnificativ asupra exercitării dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, astfel că, în virtutea dispozițiilor art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție, această lege trebuia adoptată ca lege organică, în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (1) din Constituție, și nu ca lege ordinară.

64. Curtea reține că dispozițiile art. 364 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, astfel cum au fost preconizate de Camera decizională, adaugă o nouă categorie de beneficiari ai unui drept de preempțiune la vânzarea unor terenuri proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale. Astfel, la categoria deja existentă a constructorilor de bună-credință care beneficiază de dreptul de preempțiune la vânzarea unor astfel de terenuri pe care aceștia au ridicat construcții, se adaugă și titularii licențelor/permiselor de exploatare minieră, cu referire la terenul pe care aceștia desfășoară activitatea minieră.

65. Dreptul de preempțiune este definit la art. 1.730 din Codul civil ca fiind dreptul legal sau convențional al unei persoane de a cumpăra cu prioritate un bun. Dreptul de preempțiune limitează — prin lege sau contract — exercitarea plenară a dreptului de proprietate în sensul restrângerii prerogativei dispoziției/*abusus*, ca element esențial al dreptului de proprietate. Dispozițiile art. 1.730-1.740 din Codul civil, privitoare la dreptul de preempțiune, reprezintă cadrul legal

general în această materie și sunt aplicabile numai dacă prin lege sau contract nu se stabilește altfel.

66. Curtea reține, pe de o parte, că art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție impune legiuitorului să reglementeze regimul juridic general al proprietății exclusiv prin lege organică. Pe de altă parte, art. 44 alin. (1) teza finală din Legea fundamentală permite legiuitorului să stabilească limitele și conținutul dreptului de proprietate „*prin lege*”, fără a prevedea expres caracterul organic al acesteia.

67. Prin urmare, în jurisprudența sa Curtea Constituțională a arătat distincția dintre aspectele ce intră în sfera regimului juridic general al proprietății și care sunt de domeniul strict al legii organice, în acord cu art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție, și celelalte elemente prin care legiuitorul configurează conținutul și limitele dreptului de proprietate și care pot fi și de nivelul legii ordinare.

68. Curtea a stabilit de principiu că regimul proprietății și al dreptului de proprietate, și încă la nivel general, reprezintă o realitate juridică ce guvernează raporturile juridice de o valoare socială semnificativă, ce reclamă reglementarea printr-o lege organică, pe când regulile specifice pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate reprezintă o altă realitate juridică, de o importanță mai mică, putând fi stabilită prin legi ordinare sau, după caz, prin ordonanțe (Decizia nr. 5 din 14 iulie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 22 iulie 1992). Regimul juridic general al proprietății, publică sau privată, vizează, ca esență, cele trei elemente ale dreptului de proprietate: posesia, folosința și dispoziția, fiind preponderent un regim de drept privat, însă nu orice modalitate de transfer al dreptului de proprietate se încadrează în domeniul strict limitativ rezervat legii organice (a se vedea Decizia nr. 623 din 25 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 18 ianuarie 2017, paragraful 108, Decizia nr. 627 din 15 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 6 mai 2020, paragraful 28, sau Decizia nr. 432 din 5 octombrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1047 din 28 octombrie 2022, paragraful 41).

69. Față de constatările cu valoare de principiu anterior menționate, Curtea urmează să determine, prin aplicarea criteriului material, dacă modificările aduse art. 346 alin. (1) și (2) din Codul administrativ prin legea criticată sunt de natură să influențeze regimul juridic general al proprietății astfel încât să se impună reglementarea acestora prin lege organică, în acord cu prevederile art. 76 alin. (1) coroborat cu art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție.

70. Din definiția prevăzută la art. 1.730 din Codul civil rezultă că dreptul de preempțiune conferă un drept de prioritate la cumpărarea unui bun unei anumite persoane, în condițiile stabilite prin lege sau contract. Exercițarea dreptului de preempțiune de către preemptor împiedică astfel vânzarea respectivului bun către orice altă persoană. Aceste trăsături definitorii ale dreptului de preempțiune sunt suficiente pentru a configura rolul central pe care existența *de plano* și exercitarea *in concreto* a unui drept legal de preempțiune îl poate avea asupra exercitării plenare a dreptului de proprietate, în sensul limitării unuia dintre atributele sale esențiale: dreptul de a dispune. Prin urmare, exercitarea dreptului de preempțiune afectează în mod direct și nemijlocit dreptul de proprietate în dimensiunea sa privind dreptul de dispoziție, ceea ce justifică incidența art. 73 alin. (3) lit. m) din Constituție, în sensul că reglementarea unui asemenea beneficiu în favoarea unei anumite categorii de persoane sau a condițiilor în care acesta poate fi exercitat trebuie să aibă loc printr-o lege organică.

71. În ceea ce privește obiectul dreptului de preempțiune stabilit prin legea criticată, Curtea reține că acesta privește terenurile proprietate privată a statului sau a unităților

administrativ-teritoriale pe care se desfășoară activități miniere, deci terenuri care, prin resursele lor naturale, au o valoare semnificativă pentru economia și securitatea națională.

72. Referitor la regimul juridic aplicabil domeniului privat al statului și proprietății sale private, Curtea reține că art. 355 din Codul administrativ stabilește că bunurile care fac parte din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale se află în circuitul civil și se supun regulilor prevăzute de Legea nr. 287/2009, republicată, cu modificările ulterioare, dacă prin lege nu se prevede altfel. Totodată, dispozițiile art. 362-364¹ din același Cod administrativ stabilesc anumite reguli cu privire la exercitarea dreptului de proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale. În ceea ce privește procedura de vânzare a bunurilor din domeniul privat al statului sau al unităților administrativ-teritoriale, aceste dispoziții prevăd reguli speciale, potrivit cărora vânzarea acestor categorii de bunuri se face prin licitație publică, cu respectarea anumitor condiții și principii stabilite în Codul administrativ și doar dacă autoritățile competente apreciază vânzarea ca fiind oportună. În ceea ce privește vânzarea prin licitație publică a bunurilor imobile proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, aceasta se aprobă, de regulă, prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a consiliului județean, a Consiliului General al Municipiului București, respectiv a consiliului local al comunei, al orașului sau al municipiului.

73. Așadar, Codul administrativ stabilește o procedură clară și strictă cu privire la vânzarea bunurilor imobile proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, iar dispozițiile introduse prin legea criticată aduc o nouă categorie de beneficiari ai dreptului de preempțiune în cazul vânzării unor terenuri pe care se desfășoară activități miniere autorizate. Prin urmare, chiar și sub aspect cantitativ, nu doar calitativ, această normă introdusă prin legea criticată afectează dreptul de proprietate privată a statului și a unităților administrativ-teritoriale în sensul că noile dispoziții ale art. 364 alin. (1) și (2) din Codul administrativ vizează, în realitate, toate terenurile din România pe care se desfășoară activități miniere sub licență și cu privire la care titularii acestor licențe/permise de exploatare vor avea un drept preferențial de cumpărare. La fel ca și în cazul constructorilor de bună-credință pe terenul proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, și titularii licențelor/permiselor de exploatare minieră vor fi notificați, potrivit

art. 364 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, în termen de 15 zile asupra hotărârii consiliului local sau județean și își vor putea exprima opțiunea de cumpărare în termen de 15 zile de la primirea notificării, prețul de vânzare fiind stabilit pe baza unui raport de evaluare, aprobat de consiliul local sau județean, după caz.

74. Dată fiind specificitatea terenurilor ce formează obiectul dreptului de preempțiune stabilit prin legea criticată, Curtea observă directă incidența a Legii minelor nr. 85/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 197 din 27 martie 2003, lege specială cu caracter organic. Această lege definește termenii utilizați în Codul administrativ (termeni ca „activitate minieră”, „licență” sau „titular”), modalitățile de dobândire a folosinței și accesul la terenurile pe care se efectuează activități miniere, precum și regimul de punere în valoare a resurselor minerale. Prin urmare, trebuie stabilit un anumit grad de corelare între această lege organică și textele în discuție din Codul administrativ, corelare care impune, prin filtrul exigențelor de tehnică legislativă, inclusiv reglementarea printr-o lege cu forță juridică cel puțin egală cu cea a Legii nr. 85/2003, deci printr-o lege organică.

75. Așadar, dată fiind directă conexiune și influență pe care dispozițiile preconizate ale art. 364 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, adoptate prin legea supusă controlului de constituționalitate, le au asupra regimului juridic general al terenurilor proprietate privată a statului sau a unităților administrativ-teritoriale pe care se desfășoară activități miniere, Curtea constată că legea criticată trebuia adoptată ca lege organică, și nu ca lege ordinară.

76. În acest context, Curtea Constituțională consideră că nu mai este necesară analiza celorlalte critici de neconstituționalitate formulate în cauză, având în vedere că prin considerentele anterior exprimate s-a constatat că legea supusă controlului de constituționalitate contravine principiului bicameralismului și că aceasta nu a fost adoptată cu respectarea majorității specifice la adoptarea legilor organice, vicii de neconstituționalitate extrinsecă față de care va fi constatată neconstituționalitatea întregii legi. Totodată, constatarea Curții vizează exclusiv legea criticată, și nu conținutul normativ al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024 în vigoare, aprobată prin această lege.

77. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 146 lit. a) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 11 alin. (1) lit. A.a), al art. 15 alin. (1) și al art. 18 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecția formulată de Președintele interimar al României și constată că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2024 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, precum și pentru completarea art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 212/2020 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative este neconstituțională, în ansamblul său.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 mai 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent-șef,
Claudia-Margareta Krupenschi

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 204

din 26 mai 2025

Dosar nr. 2.779/1/2024

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— pentru președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Cristina Truțescu	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Diana Florea Burgazli	— judecător la Secția I civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Valentina Vrabie	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Ștefan Ioan Lucaciuc	— judecător la Secția a II-a civilă
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Maria Hrudei	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Florea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Nicoleta Ghica Velescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 2.779/1/2024 este legal constituit, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și art. 35 alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale privind lămurirea următoarelor chestiuni de drept:

„Dacă pensia de serviciu a unui fost magistrat, stabilită în baza Legii nr. 303/2004, se actualizează în anul 2023 conform art. 85 din Legea nr. 303/2004 sau în baza art. 213 alin. (2) din Legea nr. 303/2022.

Dacă diferențele aferente pensiei de serviciu a unui fost magistrat ca urmare a recalculării acesteia în urma majorării indemnizației brute lunare a unui judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, se acordă cu respectarea termenului de prescripție calculat de la data la care a fost acordată colegilor magistrați majorarea care a determinat recalcularea pensiei, așa cum este indicată în adeverință.

Dacă aceste diferențe se impun a fi actualizate cu indicii de inflație și implică plata de daune-interese moratorii egale cu dobânda legală penalizatoare.”

5. Magistratul-asistent învederează că la dosar au fost depuse raportul întocmit și *amicus curiae* din partea Casei de Pensii Sectoriale a Ministerului Apărării Naționale.

6. Președintele completului, doamna judecător Mariana Constantinescu, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 13 noiembrie 2024, în Dosarul nr. 11.099/3/2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

8. Sesizarea a fost înregistrată la 29 noiembrie 2024, cu nr. 2.779/1/2024.

II. Normele legale incidente

9. Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare Legea nr. 223/2015:

„Art. 65. — (1) În situația în care, ulterior stabilirii și/sau plății drepturilor de pensie, se constată diferențe între sumele stabilite

și/sau plătite și cele legal cuvenite, casa de pensii sectorială operează, din oficiu ori la cererea persoanelor îndreptățite, modificările ce se impun. (...)

(2) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1) se acordă sau se recuperează, după caz, în cadrul termenului general de prescripție, calculat de la data constatării diferențelor.”

10. Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea nr. 303/2004*:

„Art. 85. — (1) Partea din pensia de serviciu care depășește nivelul pensiei din sistemul public, pensia prevăzută la art. 82 alin. (2), art. 83 și art. 84 alin. (3), precum și pensia de serviciu acordată celor care nu îndeplinesc condiția de limită de vârstă prevăzută de Legea nr. 263/2010, cu modificările și completările ulterioare, se suportă din bugetul de stat.

(2) Pensile de serviciu ale judecătorilor și procurorilor, precum și pensiile de urmaș prevăzute la art. 84 se actualizează ori de câte ori se majorează indemnizația brută lunară a unui judecător și procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, cu luarea în considerare, în procent, a sporurilor intrate în baza de calcul la acordarea pensiei de serviciu, precum și a sporului de vechime. Dacă în urma actualizării rezultă o pensie de serviciu mai mică, judecătorul sau procurorul își poate păstra pensia aflată în plată. (...)”

11. Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *Legea nr. 303/2022* (în forma în vigoare după modificarea adusă prin Legea nr. 282/2023)

Art. 213 alin. (2): „Pensiile de serviciu, inclusiv pensia de invaliditate și pensia de urmaș, se actualizează, din oficiu, în fiecare an cu rata medie anuală a inflației, indicator definitiv, cunoscut la data de 1 ianuarie a fiecărui an în care se face actualizarea și comunicat de Institutul Național de Statistică.”

În forma anterioară: „(2) Pensiile de serviciu, inclusiv pensia de invaliditate și pensia de urmaș, se actualizează procentual ori de câte ori se majorează indemnizația de încadrare brută lunară pentru judecătorii sau procurorii în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. Actualizarea se realizează prin aplicarea asupra pensiei a procentului de majorare a indemnizației de încadrare brute lunare pentru judecătorii sau procurorii în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. Data actualizării și procentul de majorare a indemnizației de încadrare brute lunare se comunică Casei Naționale de Pensii Publice sau casei de pensii teritoriale ori sectoriale competente de către ordonatorii principali de credite implicați.”

12. Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

„Art. V. — Prin derogare de la prevederile art. 213 alin. (2) din Legea nr. 303/2022, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, pentru persoanele care au decizii de pensionare sau îndeplinesc condițiile de pensionare până la data de 1 ianuarie 2024, precum și pentru persoanele în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi, pensiile de serviciu, inclusiv pensia de invaliditate și pensia de urmaș, se actualizează procentual ori de câte ori se majorează indemnizația de încadrare brută lunară pentru judecătorii sau procurorii în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. Actualizarea se realizează prin aplicarea, asupra cuantumului pensiei, a procentului de majorare a indemnizației de încadrare brute lunare pentru judecătorii sau procurorii în

activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional. Cuantumul net al pensiei de serviciu actualizate nu poate depăși 100% din venitul net, la data actualizării, al unui judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional, cu excepția pensiilor de serviciu ale persoanelor prevăzute la art. III alin. (2) și (3). Data actualizării, procentul de majorare a indemnizației de încadrare brute lunare și, după caz, venitul net la data actualizării al unui judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad profesional, se comunică Casei Naționale de Pensii Publice sau casei de pensii teritoriale ori sectoriale competente de către ordonatorii principali de credite implicați.”

III. Expunerea procesului

13. Prin acțiunea introductivă, contestatarul, procuror militar pensionat în regimul Legii nr. 303/2004, a solicitat în contradictoriu cu intimații, instituții publice, anularea a două acte administrative cu privire la întinderea drepturilor de pensie rezultate în urma actualizării acesteia, în sensul că aceste drepturi i-au fost acordate numai pe ultimii 3 (trei) ani calculați de la data comunicării adevărului de actualizare, și nu de la 9 decembrie 2018, cum a solicitat, reținându-se incidența art. 65 din Legea nr. 223/2015.

14. A susținut că, potrivit art. 83 alin. (7) din Legea nr. 303/2004, judecătorii și procurorii militari pot opta între pensia de serviciu ca magistrat și pensia militară. Aceeași reglementare există și în Legea nr. 303/2022, anume la art. 205 alin. (4).

15. Cum contestatarul a optat pentru pensia de serviciu ca magistrat, reglementată de Legea nr. 303/2004, respectiv Legea nr. 303/2022, în mod greșit intimatele au făcut aplicarea în cauză a Legii nr. 223/2015.

16. Intimata Casa de Pensii (...) a depus întâmpinare, prin care a invocat excepția prescripției dreptului material la acțiune, prin raportare la termenul legal de 3 ani calculat începând cu data constatării diferențelor, iar pe fond a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

17. În apărare, cu privire la fondul cauzei, a susținut că doar plata diferențelor este raportată la termenul de prescripție de 3 ani care se calculează de la data constatării acestor diferențe, data la care adevărul a fost comunicat acestei instituții, pensia de serviciu a contestatarului fiind actualizată începând cu 9.12.2018, conform adevărului, această dată fiind cea a îndeplinirii condițiilor de actualizare, și nu cea a plății.

18. Intimatul Ministerul Apărării Naționale a depus întâmpinare, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, susținând, în esență, că pentru soluționarea contestației administrative formulate de parte împotriva deciziei de pensie s-au aplicat dispozițiile din Codul civil din 2009 referitoare la prescripție.

19. Contestatarul a depus răspuns, subliniind că acesta nu beneficiază de pensie militară de stat, ci de pensie de serviciu stabilită în baza Legii nr. 303/2004 și că a luat act de dreptul la actualizarea pensiei sale de serviciu la data eliberării adevărului, instituția prescripției nefiind incidentă în cauză.

20. În cadrul soluționării acțiunii s-au dispus, la 13 noiembrie 2024, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și suspendarea cauzei. Prin Încheierea din 9 ianuarie 2025 s-a respins sesizarea, din oficiu, de îndreptare a erorii materiale din cuprinsul încheierii de investire a instanței supreme privind complinirea unei eventuale omisiuni referitoare la exprimarea punctului de vedere asupra modului de dezlegare a problemelor de drept.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării, care susțin admisibilitatea sesizării

21. Instanța de trimitere a apreciat că, în cauză, sunt incidente prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, întrucât sesizarea se înscrie în câmpul de aplicare a acestui act normativ, așa cum este definit la art. 1 alin. (2).

22. Astfel, contestatarul, în calitate de fost magistrat, în prezent pensionat, este o persoană care a făcut parte din personalul plătit din fonduri publice și pretinde plata unor diferențe rezultate din actualizarea pensiei sale de serviciu, calculate pentru o perioadă mai lungă de timp decât cea recunoscută de intimați, din cauza stabilirii unui alt moment de început al termenului de prescripție, respectiv de la data la care a luat cunoștință că i se cuvine actualizarea, nu de la data depunerii adevărinitei constatatoare la casa de pensii competentă.

23. Având în vedere art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, o astfel de sesizare intervine în legătură cu orice problemă de drept dedusă judecătii în cauzele care se încadrează la art. 1 din același act normativ, indiferent de gradul de dificultate, instanța de trimitere putând fi de la orice nivel, inclusiv de fond.

24. Concluzia derivă din caracterul imperativ al normelor în discuție, care exclude orice eventuale aprecieri ale instanței de trimitere cu privire la dificultatea chestiunii de drept, dar și din faptul că, pentru chestiuni dificile de drept, există deja mecanismul hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept din Codul de procedură civilă, care nu se modifică prin această ordonanță, astfel că nu se impune analiza îndeplinirii condițiilor referitoare la acest aspect.

V. Punctul de vedere al completului de judecată

25. Instanța nu și-a exprimat poziția cu privire la chestiunile de drept din cauză.

VI. Punctul de vedere al părților

26. Părțile nu au depus niciun punct de vedere.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

27. Punctul de vedere exprimat a fost în sensul că, chiar dacă pensia de care beneficiază partea a fost stabilită în baza Legii nr. 303/2004, actualizarea acesteia se face în baza Legii noi, respectiv a art. 213 alin. (2) din Legea nr. 303/2022, ca urmare a aplicării în timp a legii civile, așa cum este stabilit în art. 6 alin. (6) din Codul civil, pensia având caracterul unui bun care intră astfel în ipoteza acestei dispoziții legale (Tribunalul București, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Dolj, Curtea de Apel Iași).

28. Actualizarea pensiei de serviciu prin raportare la indemnizația brută lunară a unui judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, având în vedere scopul acesteia, respectiv de a se menține pensia stabilită în baza Legii nr. 303/2004 la nivelul drepturilor salariale în plată, se acordă de la data la care majorarea care a determinat recalcularea pensiei a fost acordată colegilor magistrați, dată indicată în adevărinita emisă în acest sens (Tribunalul București, Tribunalul Dolj, Curtea de Apel Iași).

29. Diferențele aferente pensiei de serviciu a unui fost magistrat ca urmare a recalculării acesteia în urma majorării indemnizației brute lunare a unui judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, se acordă cu respectarea termenului de prescripție calculat de la data comunicării către casa de pensii a adevărinitei emise de angajator (Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Tribunalul Vaslui) sau de la data din adevărinită (Curtea de Apel Craiova, Tribunalul Ilfov).

30. Diferențele se impun a fi actualizate cu indicele de inflație și implică plata de daune-interese moratorii egale cu dobânda legală penalizatoare (Tribunalul Ilfov, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Tribunalul Vaslui).

31. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

32. Prin Decizia nr. 4 din 3 martie 2025 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 332 din 14 aprilie 2025), Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 107 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, a stabilit că sintagma „în cadrul termenului general de prescripție” indică perioada maximă de timp pentru care se acordă/se recuperează sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1) și (I¹) ale aceluiași articol, calculată regresiv de la data constatării diferențelor.

33. Prin Decizia nr. 44 din 24 februarie 2025 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 489 din 26 mai 2025), Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat că: „Dispozițiile art. 107 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind revizuirea drepturilor de pensie sunt aplicabile cererii formulate de un pensionar (fost magistrat), în situația în care, ulterior stabilirii drepturilor sale de pensie, acesta obține o hotărâre judecătorească definitivă de recunoaștere a unor drepturi salariale începând cu o dată anterioară pensionării, precum și adevărinita eliberată de angajator cu mențiunea în acest sens. Consecința incidenței art. 107 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 o reprezintă acordarea diferenței dintre drepturile de pensie stabilite prin decizia anterioară și cele stabilite prin decizia de revizuire începând cu data pensionării și cu respectarea prevederilor art. 107 alin. (2) din Legea nr. 263/2010.”

IX. Raportul asupra chestiunii de drept

34. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că sesizarea este inadmisibilă.

X. Înalta Curte de Casație și Justiție

X.1. Asupra admisibilității sesizării

35. Admisibilitatea sesizării este circumscrisă atât condițiilor speciale instituite prin dispozițiile art. 1 și 2 ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cât și celor ce decurg din cuprinsul art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă, a căror incidență este atrasă ca efect al normei de trimitere din art. 4 al ordonanței de urgență sus-menționate la prevederile Codului de procedură civilă, cu ale cărei dispoziții arată că se completează.

36. În lumina acestor prevederi legale, condițiile de admisibilitate a unei sesizări formulate în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 sunt circumscrise următoarelor elemente:

— existența unei cauze în curs de judecată care să privească fie stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal, fie stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului plătit din fonduri publice, indiferent de natura și obiectul proceselor, de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze;

— instanța de trimitere să judece cauza în primă instanță ori în calea de atac;

— sesizarea să privească o chestiune de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;

— chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

37. Referitor la prima condiție se reține că sesizarea se circumscrie obiectului de reglementare al ordonanței de urgență, întrucât vizează plata drepturilor de pensie rezultate în urma actualizării pensiei stabilite inițial, în condițiile art. 82 din Legea nr. 303/2004.

38. Este îndeplinită și condiția potrivit căreia instanța de trimitere să fie legal investită cu soluționarea cauzei în primă instanță.

39. Referitor la cea de-a treia condiție, aceea ca sesizarea să privească o chestiune de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, se impune a se observa că, potrivit jurisprudenței constante a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, normele speciale ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 se complinesc cu cele ale dreptului comun, respectiv cu dispozițiile art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă, în ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni reale, veritabile de drept care să necesite recurgerea la mecanismul hotărârii prealabile, nefiind posibilă investirea instanței supreme cu lămurirea oricărei probleme de drept subsumate soluționării acțiunii deduse judecății instanței de trimitere, care ar fi, cum eronat se reține în sesizare, „obligată” *ope legis* să declanșeze mecanismul prejudicial, indiferent de existența chestiunii de drept sau de gradul de dificultate a acesteia.

40. Prin urmare, cerința ca dezlegarea problemei de drept să reflecte un anumit grad de dificultate se circumscrie condițiilor de admisibilitate a sesizării formulate atât în temeiul prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, cât și în cel al art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, de vreme ce hotărârea prealabilă își păstrează rațiunea de a fi un mijloc eficient de prevenire a practicii neunitare exclusiv în contextul în care instanțele de trimitere se confruntă cu chestiuni de drept ce au aptitudinea de a constitui izvor al jurisprudenței neunitare, prin caracterul neclar, incomplet sau echivoc al normelor supuse analizei.

41. În acest context rămân valabile cazurile conturate în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept sesizat în temeiul art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă, în care s-a stabilit că nu se verifică condiția dificultății chestiunii de drept, cum ar fi:

a) cu privire la claritatea normei, când aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident, încât nu lasă loc de îndoială cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate;

b) când se solicită instanței supreme determinarea chiar a normei aplicabile unui raport juridic, atribut ce intră și trebuie să rămână în sfera de competență a instanței de judecată;

c) când chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită și-a clarificat înțelesul în practica judiciară, din hotărârile cercetate rezultând că normele de drept în discuție au primit, într-o majoritate covârșitoare, aceeași interpretare;

d) când pe calea hotărârii prealabile se solicită completarea legii;

e) când se solicită lămurirea unor aspecte ce se regăsesc tranșate în jurisprudența constantă și clară a Curții de Justiție a Uniunii Europene (*C.J.U.E.*), a Curții Europene a Drepturilor Omului (*C.E.D.O.*), a Curții Constituționale ori a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

42. Astfel cum s-a precizat în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (a se vedea Decizia nr. 68 din 3 martie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 20 mai 2025), evaluarea dificultății chestiunii de drept nu poate fi disociată de existența unor dezlegări anterioare date de instanța supremă în mecanismele de unificare a practicii judiciare în cazul unor chestiuni asemănătoare, care sunt de natură a oferi instanțelor repere suficiente, inclusiv prin considerente cu caracter de principiu care explicitează nu doar o soluție de admitere, ci și pe una de respingere ca inadmisibilă a sesizării, pentru rezolvarea cauzelor.

43. Așadar, chiar dacă Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat cu privire la problema de drept dedusă judecății, în măsura în care există dezlegări asupra unor situații similare, fiind suficientă preluarea raționamentului juridic și aplicarea lui în cauză, acestea constituie repere utile în procesul de interpretare a normei juridice și astfel chestiunea de drept își pierde caracterul dificil, susceptibil de a sta la baza dezvoltării unei jurisprudențe neunitare.

44. În prezenta cauză, pentru ca problema ce constituie obiect al sesizării să reprezinte o veritabilă chestiune de drept, în coordonatele condiției de admisibilitate menționate anterior, se impune a se verifica dacă există o normă de drept cu un conținut neclar, ambiguu, susceptibil de interpretări diferite, în viziunea instanței de trimitere, și în ce măsură există, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, repere de interpretare care pot fi aplicate *mutatis mutandis* în ceea ce privește dezlegarea problemei de drept.

45. În acest sens se constată că instanța de trimitere nu a exprimat un punct de vedere prin care să justifice necesitatea formulării sesizării cu privire la niciuna dintre cele trei întrebări pe care le-a enunțat, aceasta nu a indicat care sunt textele de lege susceptibile a primi o interpretare diferită și nu a prezentat posibilele interpretări ale acestora care ar implica riscul unor dezlegări diferite în practica judiciară, nici în încheierea inițială de sesizare și nici prin cea prin care a susținut că nu se impune completarea cu un punct de vedere, ci s-a rezumat a aprecia că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 au un caracter imperativ în sensul că sesizarea este obligatorie și intervine în legătură cu orice problemă de drept dedusă judecății, indiferent de gradul de dificultate.

46. Or, astfel cum s-a arătat anterior, jurisprudența consolidată a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit faptul că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu derogă, ci se completează cu cele ale art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă, în ceea ce privește atât cerința identificării și evaluării conținutului normei juridice apte de a face obiectul unei sesizări în această procedură, cât și respectarea standardului, consacrat în practica judiciară, de redactare a sesizării.

47. Litigiul în care s-a formulat prezenta sesizare poartă asupra solicitării formulate de contestatar, magistrat militar pensionar (beneficiar al unei pensii de serviciu emise potrivit dispozițiilor art. 82 din Legea nr. 303/2004, căruia i s-a eliberat, în baza unui ordin al fostului angajator, o adeverință de actualizare a bazei de calcul cu includerea V.R.S. 605,225, începând cu 9 decembrie 2018), de plată a diferențelor de pensie rezultate din actualizare începând cu data prevăzută în adeverință, cu înlăturarea termenului general de prescripție a cărui aplicare de către casa de pensii a determinat calcularea acestor drepturi doar pentru 2020-2023.

48. Analizând prima întrebare din conținutul sesizării, se constată că instanța de trimitere solicită un răspuns cu privire la norma de drept aplicabilă actualizării, respectiv ca Înalta Curte de Casație și Justiție să stabilească dacă în cauză se aplică dispozițiile art. 85 din Legea nr. 303/2004 sau cele ale art. 213 alin. (2) din Legea nr. 303/2022.

49. Distinct de faptul că întrebarea, astfel cum a fost formulată, nu este însoțită de considerente justificative, aceasta nu vizează interpretarea unui text de lege, ci identificarea înseși a legii aplicabile în cauză, atribut exclusiv al instanței care soluționează litigiul. Totodată, din verificarea conținutului încheierii de sesizare nu rezultă nici existența unei legături a acestei întrebări cu soluționarea litigiului, în condițiile în care contestatarul nu a supus cenzurii instanței algoritmul de actualizare dedus din conținutul legii aplicabile, care, astfel, nu constituie o chestiune ce necesită a fi dezlegată în dosarul în care s-a formulat sesizarea.

50. Prin urmare, întrebarea prin care se solicită determinarea normei juridice aplicabile procedurii de actualizare nu îndeplinește condiția de admisibilitate a existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei.

51. În ceea ce privește cea de-a doua întrebare, aceasta se referă la perioada de timp pentru care se plătesc diferențele de pensie cuvenite fostului magistrat militar, rezultate din modificarea bazei de calcul în urma majorării indemnizației brute lunare a unui judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului. Instanța de trimitere întreabă dacă acestea se acordă pentru 3 ani anteriori datei comunicării adeverinței emise de angajator către casa de pensii sau, astfel cum solicită contestatarul, de la data indicată în adeverință, anterioară termenului menționat anterior, cu înlăturarea prescripției.

52. În legătură cu această problemă contestatarul a susținut că, în legile succesive ce reglementează statutul magistraților (Legea nr. 303/2004, respectiv Legea nr. 303/2022), nu există nicio prevedere care să limiteze perioada de plată a diferențelor de pensie, iar Casa de Pensii Sectorială a Ministerului Apărării Naționale, emitentul deciziei contestate, a apreciat că în cauză sunt aplicabile dispozițiile art. 65 din Legea nr. 223/2015.

53. Nici în această situație instanța de trimitere nu se raportează la un text de lege lacunar, incomplet sau susceptibil de interpretări contradictorii pe care l-ar considera aplicabil. Dimpotrivă, solicită completului de unificare a jurisprudenței să stabilească dacă diferențele de pensie se plătesc într-un termen de prescripție de 3 ani calculat de la data comunicării adeverinței către casa de pensii, astfel cum a procedat aceasta aplicând prevederile art. 65 alin. (2) din Legea nr. 223/2015, sau de la data prevăzută în adeverință ca fiind data de la care baza de calcul se consideră a fi fost modificată. Cu alte cuvinte, ca în situația primei întrebări, instanța de trimitere solicită determinarea normei juridice incidente, respectiv dacă contestatarului îi sunt aplicabile dispozițiile din Legea nr. 223/2015 care se raportează la un termen de prescripție de 3 ani sau cele ce reglementează statutul magistraților, în succesiunea lor temporală, Legea nr. 303/2004, respectiv Legea nr. 303/2022.

54. Or, astfel cum s-a menționat anterior, stabilirea legii aplicabile este atribuția exclusivă a instanței investite cu soluționarea cauzei, ca parte a raționamentului judiciar formulat în vederea pronunțării unei hotărâri care să ducă la rezolvarea litigiului.

55. Cu toate acestea, distinct de obligația instanței de trimitere de a identifica norma aplicabilă în situația emiterii unei

decizii de actualizare a pensiei unui magistrat militar, este de reținut că existența unui termen în care se calculează și se plătesc diferențele rezultate în urma modificării bazei de calcul al pensiei de serviciu pentru magistrații pensionari a fost rezolvată în procedura de unificare a jurisprudenței, prin decizii pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, astfel că existența acestor dezlegări date de instanța supremă este de natură a oferi instanțelor repere suficiente, aplicabile *mutatis mutandis* în soluționarea unei astfel de cauze.

56. Un prim reper jurisprudențial se regăsește în dezlegările conținute în Decizia nr. 44 din 24 februarie 2025, prin care Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie civilă a stabilit că „Dispozițiile art. 107 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind revizuirea drepturilor de pensie sunt aplicabile cererii formulate de un pensionar (fost magistrat), în situația în care, ulterior stabilirii drepturilor sale de pensie, acesta obține o hotărâre judecătorească definitivă de recunoaștere a unor drepturi salariale începând cu o dată anterioară pensionării, precum și adeverința eliberată de angajator cu mențiunea în acest sens. Consecința incidenței art. 107 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 o reprezintă acordarea diferenței dintre drepturile de pensie stabilite prin decizia anterioară și cele stabilite prin decizia de revizuire începând cu data pensionării și cu respectarea prevederilor art. 107 alin. (2) din Legea nr. 263/2010”.

57. În considerentele acestei decizii, pronunțată în legătură cu o sesizare formulată într-un dosar cu o situație similară (actualizarea pensiei unui magistrat căruia i s-a emis o adeverință care consfințește dreptul la o bază de calcul majorată, începând cu 2018), Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că, în cazul unei astfel de cereri de actualizare a bazei de calcul (pentru care normele speciale ce guvernează materia pensiilor de serviciu ale magistraților nu reglementează alte modalități de modificare a parametrilor de determinare a întinderii acestor drepturi), jurisprudența asigurărilor sociale a recunoscut în mod uniform necesitatea completării acestor norme speciale cu legea generală în materia stabilirii pensiilor din sistemul public, în măsura în care nu contravine legii speciale. De aceea, în practica instanțelor au fost valorificate, când au fost îndeplinite cerințele legale, dispozițiile din legea generală referitoare la recalcularea și revizuirea drepturilor de pensie, cuprinse în art. 107 din Legea nr. 263/2010 (paragrafele 71 și 72).

58. Analizând distincția dintre instituția revizuirii, reglementată de art. 107 alin. (1), și cea a recalculării, reglementată de art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că pronunțarea unei hotărâri judecătorești de stabilire a unor drepturi salariale rezultate din identificarea eronată a celor avute în vedere la data emiterii deciziei de pensionare, aferente perioadei de încadrare în funcție, ca urmare a unei greșeli de stabilire a indemnizației, este o ipoteză încadrabilă în teza reglementată de art. 107 alin. (1) și (2) din Legea nr. 263/2010 și că „adeverința emisă de angajator nu atestă venituri suplimentare nevalorificate pentru a fi incidente dispozițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010”. „În condițiile în care se constată că venitul brut pe baza căruia s-a stabilit anterior pensia fusese determinat eronat și se prezintă o altă adeverință care atestă venitul brut corect precizat, reclamantul este îndreptățit la revizuirea pensiei în temeiul art. 107 alin. (1) în limitele termenului legal reglementat de art. 107 alin. (2) din Legea nr. 263/2010” (paragrafele 101-104).

59. Un al doilea reper jurisprudențial îl constituie Decizia nr. 4 din 3 martie 2025, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, prin care s-a statuat că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 107 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 privind

sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, sintagma „în cadrul termenului general de prescripție” indică perioada maximă de timp pentru care se acordă/se recuperează sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1) și (11) ale aceluiași articol, calculată regresiv de la data constatării diferențelor.

60. În considerentele acestei decizii, la paragrafele 81 și 89-92, s-a reținut că: „În exercitarea atribuțiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010, în legătură cu aplicarea prevederilor art. 107 alin. (1) din lege, casele teritoriale de pensii nu îndeplinesc o activitate jurisdicțională, guvernată de normele de procedură cuprinse în Codul de procedură civilă, ci una administrativă, asupra căreia instanțele judecătorești competente exercită un control de legalitate la cererea părții interesate.” (paragraful 81) și că „individualizarea perioadei de timp pentru care pensionarul este îndreptățit să obțină diferențele de pensie constituie o chestiune de drept substanțial care ține de însăși temeinicia dreptului subiectiv afirmat de acesta și care se verifică prin raportare la modul de calcul reglementat expres prin art. 107 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, și anume regresiv, cu începere de la data constatării diferențelor.

90. Cu alte cuvinte, limita temporală fixată de legiuitor trebuie privită în legătură cu acea componentă a dreptului subiectiv civil care conferă titularului său posibilitatea de a pretinde subiectului pasiv să aibă o anumită conduită, respectiv să îi acorde diferențele rezultate în urma revizuirii pensiei pe perioada determinată de lege, și nu în legătură cu dreptul la revizuirea pensiei, care este imprescriptibil, ori cu dreptul material la acțiune.

91. Împrejurarea că legiuitorul nu a prevăzut o durată fixă a termenului, ci a înțeles să facă trimitere pentru determinarea acestuia la noțiunea de «termen general de prescripție», nu schimbă această concluzie, față de câmpul de aplicare a normei și destinatarii acesteia.

92. Astfel, raportat la faptul că, în procedura administrativă derulată în fața caselor teritoriale de pensii în legătură cu aplicarea art. 107 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 nu sunt incidente dispozițiile Codului de procedură civilă referitoare la

regimul invocării excepțiilor procesuale în cursul procesului civil, casele teritoriale de pensii competente trebuie să ducă la îndeplinire obligația ce le revine în temeiul prevederilor alin. (2) al aceluiași articol, în coordonatele trasate în mod imperativ de legiuitor, prin acordarea din oficiu a diferențelor rezultate în urma revizuirii pensiei, în cadrul termenului general de prescripție, calculat regresiv de la data constatării acestora.”

61. Considerentele expuse anterior sunt clare și neechivoce cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor care reglementează termenul în care pot fi acordate diferențele de pensie, atât în ipoteza în care se identifică norma aplicabilă ca fiind art. 65 din Legea nr. 223/2015, cât și în ipoteza în care se apreciază că se aplică dispozițiile din statutul magistraților care se completează, în această situație, cu dispozițiile art. 107 alin. (1) și (2) din Legea nr. 263/2010.

62. În condițiile în care, așa cum s-a arătat, există dezlegări de principiu date de Înalta Curte de Casație și Justiție, care se constituie în suficiente repere de interpretare, utile instanței de trimitere în soluționarea cauzei deduse judecății, revine instanței investite cu soluționarea cauzei atribuția jurisdicțională de a verifica și respecta jurisprudența cu caracter obligatoriu a instanței supreme și, după stabilirea normei juridice incidente, de a extrage acele elemente de interpretare care prezintă relevanță în soluționarea litigiului dedus judecății pentru a statua asupra problemei termenului în care se plătesc diferențele de pensie.

63. În ceea ce privește cea de-a treia întrebare, referitoare la actualizarea diferențelor de pensie cu indicii de inflație și plata de daune-interese sub forma dobânzii legale, nu rezultă nici din încheierea de sesizare și nici din punctele de vedere exprimate de instanțe existența vreunei dificultăți de interpretare a vreunei norme de drept substanțial pe care se fundamentează pretenția formulată în fața instanței, de altfel, neindicată în conținutul întrebării, admiterea sau neadmiterea pretenției, astfel formulată, fiind o chestiune ce ține de soluționarea cererii, aflată în atribuția instanței de trimitere.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 11.099/3/2024, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

„Dacă pensia de serviciu a unui fost magistrat, stabilită în baza Legii nr. 303/2004, se actualizează în anul 2023 conform art. 85 din Legea nr. 303/2004 sau în baza art. 213 alin. (2) din Legea nr. 303/2022.

Dacă diferențele aferente pensiei de serviciu a unui fost magistrat ca urmare a recalculării acesteia în urma majorării indemnizației brute lunare a unui judecător sau procuror în activitate, în condiții identice de funcție, vechime și grad al instanței sau parchetului, se acordă cu respectarea termenului de prescripție calculat de la data la care a fost acordată colegilor magistrați majorarea care a determinat recalcularea pensiei, așa cum este indicată în adeverință.

Dacă aceste diferențe se impun a fi actualizate cu indicii de inflație și implică plata de daune-interese moratorii egale cu dobânda legală penalizatoare.”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 26 mai 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

C I R C U L A R Ă**privind lansarea în circuitul numismatic a unei monede din aur
cu tema 200 de ani de la nașterea Elenei Cuza**

Având în vedere prevederile Legii nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

în temeiul art. 48 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

Banca Națională a României emite prezenta circulară.

Art. 1. — Începând cu data de 21 iulie 2025, Banca Națională a României lansează în circuitul numismatic o monedă din aur cu tema *200 de ani de la nașterea Elenei Cuza*.

Art. 2. — Caracteristicile monedei sunt următoarele:

Metal	aur
Valoare nominală	100 lei
Titlu	900‰
Formă	rotundă
Diametru	21 mm
Greutate	6,452 g
Cant	zimțat
Calitate	proof

Aversul monedei prezintă Palatul „Alexandru Ioan Cuza” de la Ruginoasa, inscripția „ROMANIA” în arc de cerc, valoarea nominală „100 LEI”, stema României și anul de emisiune „2025”.

Reversul monedei redă portretul, numele Elenei Cuza și anii între care aceasta a trăit „1825” și „1909”.

Art. 3. — Monedele din aur sunt ambalate în capsule de metacrilat transparent și sunt însoțite de broșuri de prezentare și de certificate de autenticitate, redactate în limbile română, engleză și franceză. Pe certificatele de autenticitate se găsesc semnăturile guvernatorului Băncii Naționale a României și casierului central.

Art. 4. — Monedele din aur cu tema *200 de ani de la nașterea Elenei Cuza* au putere circulatorie pe teritoriul României.

Art. 5. — Lansarea în circuitul numismatic a acestor monede se realizează prin sucursalele regionale București, Cluj, Constanța, Dolj, Iași și Timiș ale Băncii Naționale a României.

Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,

Mugur Constantin Isărescu

București, 3 iulie 2025.

Nr. 19.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.910	800	290
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.450		320
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	5.180		470
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	990		110
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.960		360
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.680		340
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.270		120

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

Pentru comenzi, accesați www.monitoruloficial.ro, Magazin online, Monitorul Oficial — apariții și abonamente.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	140 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2025.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

